

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile neînscrise nu se
retrimit. — Manuscriptele nu se
retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la circulațiune în
BUCUREȘTI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nr. 1, Angenfeld & Emerico Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bornat, Julia
Leopold (VII. Erzsebet-körut).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o coloană
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
fă și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

GAZETA iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 or., pe șase luni
12 or., pe trei luni 6 or.
N-rii de Dummecé 2 fl. pe an.
Pentru România și strălătațe:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dummecé 8 franci.
Se prenumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-rii colectorii.

ABONAMENTUL PENTRU BRĂȘOV
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajiu
I.: Pe un an 20 or., pe șase
luni 10 or., pe trei luni 5 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 or., pe șase luni 12 or., pe trei
luni 6 or. — Un esemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 11.

Brașov, Luni-Marți 15 (28) Ianuarie.

1902.

Înțelegerea austro-rusă.

Era un timp, nu îndepărtat, când întelnicirile capetelor încoronate și ale principilor din casele domnitoare făceau senzațiuni și erau privite ca nise presemne extraordinare în raporturile politice ale statelor.

Astăzi aceste vizite și întelniciri princiare sunt foarte dese, sunt, cum am spus, la ordinea zilei, der nu produc nici pe departe acea emoțiune ca odinioară. Lumea s'a datat cu ele și a început să cunoscă, că comunicațiunea acesta dintre curțile europene se întemeiază în primul rând pe interesele ce lăgă între sine toate dinastiile, că ea merge pe cărările sale, mai mult sau mai puțin independente de curentele politice vremelnice din sinul diferitelor state.

Interesele dinastiilor sunt și rămân ceva constant în mijlocul fluctuațiilor mult variate politice, purtate în mare parte de curentele populare.

Din acest punct de vedere va fi bine, credem, a judeca în prima linie și raporturile dintre curțile dela Viena și Petersburg, cără raporturi au devenit în anii din urmă erăși cele mai cordiale și mai amicabile.

Ca un nou semn și o nouă dovadă pentru acesta se poate considera și călătoria, ce-o va face peste puține zile arhiducele Francisc Ferdinand, moștenitorul tronului monarhiei austro-ungare la curtea din Petersburg. Scopul acestei călătorii este, ca arhiducele să mulțămescă Țarului Nicolae II pentru-că l'a numit general de cavalerie rusesc și l'a distins prin aceea, că i-a înmănat epoletele de general printr'un trimis special al său la Viena. Prin urmare un act de curtuasie militară, a dat imediatul impuls vizitei arhiducelui la curtea rusescă.

Nu e pentru prima-ora, că arhiducele Francisc Ferdinand merge la Petersburg. El a mai fost odată acolo tocmai înainte cu 11 ani, în

Februarie 1891, când s'a prezentat Țarului Alexandru III ca moștenitor al tronului și a fost primit în mod strălucit, aranjându-se în onóra lui mară parădi militare, vânătoare de urși etc. la Petersburg și la Moscva, în cară orașe a petrecut dece zile.

Arhiducele moștenitor merge der la curtea Țarului actual ca vechi prietin și astfel va fi și primit acolo cu cea mai mare cordialitate și cu totă distincțiunea, ce i-se cuvine ca viitor domnitor al Austro-Ungariei. Oficioșele din Viena și mai ales cele două din Budapesta află de bine a accentua, că nu e vorba numai de-o vizită de etichetă a arhiducelui. Fiind această vizită un pendant la visita, ce a făcut'o nu de mult marele duce Michail la curtea austro-ungară, se sperază, că contactul amical între ambele curți va ave o înrăurire binefăcătoare și asupra raporturilor dintre ambele state.

Vrea să dăcă s'astăptă că visita arhiducelui va contribui a întări din nou înțelegerea stabilită între Austro-Ungaria și Rusia acum cinci ani, când cu visita împăratului Francisc Iosif la Petersburg, privitor la peninsula balcanică.

Ne aducem aminte, că înainte cu vre-o cinci luni cu deosebire cercurile politice unguresci erau mult îngrijate, că acea conveniă verbală din Aprilie 1897 nu va mai fi respectată de Rusia. Cele ce se petreceau în Bulgaria, Serbia etc. păreau, că confirmă toate temerile. Cei din Viena priveau lucrurile cu mai mult calm și se vede, că au fost mai bine informați.

Rusia vrea, cum se pare, să evite deocamdată orice conflict în Orientul european și se mulțumesc a avansa pas de pas cu politica ei în Bulgaria și Serbia.

Tocmai acum criza financiară bulgară și suscitarea succesiunii la tron în Sârbia erau de natură a deș-

tepta temeri de-o nouă periculoasă fierbere în peninsula balcanică.

Vizita arhiducelui Francisc Ferdinand va face însă să dispară și aceste temeri și se apară din nou strălucitoare pe firmamentul politic „înțelegerea austro-rusă“.

Congresul pentru autonomia catolică își continuă desbaterile. În ședința de Vineri a vorbit contele Albert Apponyi pentru proiectul comisiunii de 27. Apponyi doresce, ca autonomia să se înființeze cât mai curând, pentru-ca „să nu ajungă la suprafață curente, cară ar fi periculoase pentru națiune“. — Episcopul Szmrecsanyi P. spune, că pe baza declarațiunii făcută de cardinalul Schlauch, episcopii încă sunt gata de a participa la desbaterea pe paragrafi a proiectului. Prin declarația acesta episcopii au voit să arate, că și ei vor să promoveze pe cât e posibil înființarea autonomiei.

În ședința de Sâmbătă s'a încheiat desbaterea generală, după o înfocată discuție la care au luat parte Ugron, arhiducele Samassa și Hovanyi. S'a procedat apoi la votare. *Proiectul a fost primit cu majoritate de 13 voturi* (număr fatal). Dintre episcopi au votat pro: Schlauch, Csaszka, Samassa, Bende, Bubics, Hornig, Szmrecsanyi, Ivancovics, Csaky și Feher Ipoly. Au votat cu totul pro 69, contra 56 membri ai congresului.

Partidele reprezentate în congres se pregătesc acum pentru lupta, ce are să urmeze la desbaterea pe paragrafi, care să începe deja azi. Minoritatea speră să se facă modificări esențiale în proiect.

Votarea în congresul catolic. După „*Alkotmány*“ rezultatul votării în ședința de Sâmbătă a congresului catolic l'a determinat poziția, ce au luat'o episcopii. Într'o conferență anterioară ei hotărâseră să primescă proiectul în general, în speranța, că la desbaterea pe paragrafi congresul va face în proiect modificările, ce episcopii le consideră ca absolut necesare. Episcopul Szmrecsanyi a și declarat acesta în ședința de Vineri. Episcopii au votat

pro, ca să nu dea nutremânt aparenței, că ei n'ar voi autonomia.

„*Budapesti Hirlap*“ dăce, că sôrtea modificărilor, ce se vor face la desbaterea specială, e pusă acum în mâinile episcopilor. Din votul dat de episcopi și din declarațiile lor apare, că ei vâesc o autonomie conformă celei din Ardeal și guvernul nu pôte nega o ast-fel de autonomie fără de a nu vătâma principiul egalității de drept. O autonomie ca aceea a bisericăi rom. cat. din Ardeal însemnă, că candidarea la beneficiile eclesiastice superioare cade total din sfera de drept a autonomiei; mai departe administrarea fondurilor și fundațiilor trece în resortul autonomiei, rămânând patronului suprem dreptul de control și inspecțiune, drept care se validităză la stabilirea budgetului și la aprobarea bilanțului. Deși guvernul nu s'a arătat până acum îndemnat să dea și autonomiei regnicolare drepturile de care se bucură autonomia ardeleană, totuși fôia din cestiune presupune, că guvernul nu și-a spus încă cuvântul din urmă.

Arhiducele Francisc Ferdinand la Petersburg. „*Politische Correspondenz*“ află, că arhiducele Francisc Ferdinand, numit de curând general de cavalerie în armata rusescă, va pleca în 6 Februarie n. la Petersburg pentru a-se presenta Țarului. Arhiducele va sta la Petersburg mai multe zile și va locui în palatul imperial.

Oficiosul unguresc „*Magyar Nemzet*“ dăce, că deși visita acesta este în primul rând un act de curtoasie, totuși nu se pôte crede, că ea n'are și altă importanță — politică.

Dieta ungară s'a ocupat în ședința de Sâmbătă cu afacerile de imunitate și a suspendat drepturile de imunitate a deputaților G. Ugron (pentru duel), Rakowsky și Györfly (tot pentru duel). S'a ocupat apoi cu afacerea de imunitate a lui Bartha M. față de care comisiunea a propus să fie estradat în procesul de pressă (pentru insultă), ce i-l'a intentat

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Grigorescu.

I.

În figura uscățivă și luminosă a măestrului, doi ochi scânteietori. Puterea lor e uimitore. Cunosce prieteni, cară se întorc răsuciți de această privire. L'am vădut pictând. Inchipuți-vă două focare pe două rotocde de catifea neagră. Razele scăpărate din amândouă focarele plămădesc formele în baia atmosferei, scormonesc conținutul lor, și prind ce e pe dinafară tocmai cu ceea-ce vibrează pe dinlăuntru. Modelele suferă, și nu ar răbda 20 de minute să nu se misce. Se resimt de ascuțișul, care le turbură întregul sistem nervos. Ochii lui extra-ordinari țin de-o caracteristică a poporului român. Poesia populară cântă viața și farmecul ochilor, și nu e străin observator, care să nu fi simțit frumusețea privirilor femeilor noastre. Maestrul a glorificat pe pânzele lui

acești ochi cu gene lungi și umede, cu priviri, cară se perd în depărtări, și a isbutit să imbine scânteierea lor cu o umbra de melancolie.

Mi-se pare, că amicul meu Caragiale a dăis: „e cel mai mare liric al României“. Firesce, că nu e nimic de scădut din această imagine. E însă de adăogat. Grigorescu este și un profund psiholog, în aceeași măsură cum s'a susținut, că Rubens pôte figura printre cei mai însemnați fiziologi. Circulă sângele, — și se vede cum circulă, pe sub pelița subțire a flamandelor grase, în tablourile lui Rubens. În țeranii și țerancile șui ale lui Grigorescu, sufletul îndurător, naiv și melancolic al unui neam întreg. Isvorăsc cărerele din genunile albaste sau fumurii. După-ce v'ați desfătat în poesia imensității, opriți-vă la cel dintăiu: boii blândi merg a lene, ținând cuminte drumul bătut, ér sus, pe fânul din car, stă pe brânci un țeran, cu o pălărie neagră cât róta carului, cu pletele răsfrate pe umeri. Privește, visază, a uitat necazurile.

II.

Charles Blanc susține, că cine ar vedea câte-va tablouri de Metsu, de Terburg sau de Gaspar Netscher, ar cunoscă mai bine viața întrăgă a burgheziei olandeze, de pe vremea Stathuderilor, decât ar puté să o învețe din nenumărate volume de geografie, de voiajur, de descrițiuni și de istorie. Cu siguranță, că viitorimea va studia istoria țeranilor din operele marelui maestru. Și de se va încurca în discursurile, în scrierile, în polemicele, în legile și reformele noastre, în elogiile și criticile noastre, în afirmațiunile contradictorii ale partidelor politice, în aspirațiunile vagi și în viclesugurile netreb-nice ale claselor conducătoare, pânzele lui Grigorescu vor fi paginile luminoase din cară vor apăre, limpede, viața, obiceiurile, vestmintele, felul muncii, gradul de cultură și sufletul țeranilor, ba chiar problemele de existență națională peste cară noi am trecut cu ușurință, sau le-am tratat cu ușurință.

Strălucirea operilor lui e pe o durere reală și evidentă: poetisarea scenelor nu

ascunde miseria. Boii, minunați de frumoși, der slabă, întind din greu, că se aștern la pământ; omul se aplecă, apăsând să trosnescă, pe cornele plugului. E noapte, abia se mai vede o dungă de sânge în apusul posomorit, și bietul creștin, uscat și trist, ca și boii lui, despăcă brăsdă lângă brăsdă, alt-fel, din bogăția pământului negru și lucios, nu s'ar alege nici cu mămăliga de toate zilele. Sorele arde; în aerul de cuptor pomii rari se topesc și tremură în conturul lor vag, ér muncitorul c'o cămășuță seracă pe dânsul, strâns încins cu un curmei subțire, c'o căciulă grosă și mare în cap, fără șolduri, costeliv și prăjit, se frământă fără odihnă. Pe drumul greu, desfundat de ploii, róta a intrat până în bucia; boii se năpustesc în jug; le numeră coste; sus, la spata de dinapoi, o grôpă, o pată închisă sub șoldul luminat; trage și cel care îi mână, în pornirea lui desperată; și-se pare că-i auđi răcnetul: un blestem înfiorător. Într'o cărciumă, — cărciumă dela Bacău, — un țeran stă pe o laviță cu capul răsfrat în mână; picior-rele desfăcute; ochii închiși; pe sub oblo-

Abonamente

la

„Gazeta Transilvaniei“ se pot face ori și când pe timp mai îndelungat seu lunare.

„Călimdarul Plugarului“ pe anul comun 1902.

A apărut și se poate procura dela Tipografia A. Mureșianu (Brașov) „Călimdarul Plugarului“ pe anul comun 1902.—Anul X.

Acest călimdar, care se estinde pe 9 côle de tipar format 8° mare cuprinde: In partea calendaristică: Cronologia anului 1902; Regentul anului; Sărbătorile și alte zile schimbătoare; calculul sărbătorilor mai mari; Porturile etc. Urmăză partea strict calendaristică: cele 12 luni ale anului cu sfaturii pentru plugari și semnele de timp după calendarul de 100 de ani.

Urmăză Genealogia domnitorilor; Taxele telegramelor și postelor; Competințe de timbru și taxe; Scala timbrilor; Târgurile din Ardeal, Bănat și Țera unghurească în ordine alfabetică și apoi după lună și zi; Tîrgurile din Bucovina; Măsurile metrice etc.

In partea literară se găsesc bucăți alese de cetit: „Cetea de la Fântânele“; (Moșul: Teofil Frâncu); „O scrisoare dela Muselim Selo“ (poesie de G. Coșbu); „Frumoșa Irina“ (baladă de St. O. Iosif); „Raze de primăvară“ (poesie de Z. Bărsan-Veturio); „Grăuntele de grâu“ (de contele Lev Tolstoi); „Bătrânul clopotar“ (Idilă de primăvară, de W. Korolenko); „Lăcomia strică omenia“ (Proverbe de Marion); „Două hiene“ (fabulă, de Gavril Bodnariu); „Gâscele Ovrenului“ (anecdota, de Cărăbuș).

Partea economică: „O ramură de producțiune și avuția națională“; „Faceți pânză în casă“ (ambele de Dr. G. Maior); „Economia“: „Iernatul vitelor“. — Urmăză diferite povețe; lectură distractivă, glume etc.

Călimdarul are în frunte portretul lui George Lazar, cu biografia, (in partea literară.)

Un exemplar „Călimdarul Plugarului“ costă 25 or. (50 bani), plus 5 bani porto postal. Văndătorilor se dă rabat convenit.

Bursa de București

din 23 Ian 1902.

Table with columns: Valori, Do. beșă, Scad. cup., Cu bani gata. Includes entries for Renta amortisabilă, Banca Rom. ult. div. fr., Banca Națion. ult. div. fr., etc.

Scompturi:

Table with columns: Banca, Valori, Paris, Petersburg, Berlin, Belgia, Elvetia.

Tergul de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 21 Ian. n. de 26,214 capete, la 22 Ianuarie n. au intrat 839 capete și au eșit 323 capete, rămânând la 23 Ianuarie n. un număr de 26.724 capete.

Se noteză marfa unghurească: veche grea dela 99.92 fil. tineră grea dela 94—95 fil., de mijloc dela 90—92 fil. ușoră dela 88—90 fil. — Sărbescă: grea 88—90 fil., de mijloc 86—88 fil., ușoră 84—86 fil. kilogramul.

Cursu a cursu din Vienna

Din 25 Ianuarie n. 1902.

Table with columns: Renta ang. de aur 4%, Renta de corone ung. 4%, Impr. caii. ter. ung. in aur 4 1/2%, etc.

Sz. 3775—1901.

tlkvi.

ARVERESI HIRDETME NYI KIVONAT.

A nagy-ajtai kir. járásbíróság, mint tlknyvi hatóság, közhírré teszi, hogy az „Albina“ tak-pénztár és hitelintézet brassói fióktelepe végrehajtónak Szakács György előpataki lakos végrehajtást szenvedő elleni 2760 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a K.-vásárhelyi kir. törvényszék (a n.-ajtai kir. járásbírószág) területén lévő Előpatak község határában fekvő az árapataki 863. sz. tljkvben A + 1 rdszám 1599/1 hrsz. ingatlanra 420 kor., 2. rdsz. 1601/1 hrsz. ingatlanra 247 kor., 4. rdsz. 1886 2/b hrsz. ingatlanra 191 kor., az Árapatak előpataki 866 sz. tljkvben A + 1. rdsz. 1601/3 hrsz. ingatlanra 247 kor., 2. rdsz. 1914/1 hrsz. ingatlanra 17 kor., 3. rdsz. 1932 hrsz. ingatlanra 30 kor., 4. rdsz. 1935 hrsz. ingatlanra 17 kor., az Árapatak előpataki 837 sz. tljkvben A + 6. rdsz. 1868, 1870 hrsz. ingatlanra 102 kor., 8. rdsz. 1927 hrsz. ingatlanra 35 kor., 10. 1935/3 hrsz. ingatlanra 17 kor. 11. rdsz. 1699/2, 1695/2, 1696/2 hrsz. ingatlanra 106 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902 évi Február hó 14-ik napjának délelőtt 9 órakor Előpatak község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megajánlott kikiáltási áron alól eladatni nem fognak, s ez esetben utóajánlat tevő nagyzebeni „Albina“ tak. és hitelintézet fog vevőnek ki nyulvánlatatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át középzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42 §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt atszolgáltatni.

Kelt Nagy-Ajtán, 1901 évi deczember hó 24-ik napján.

A kir. jbiróság mint tlkvi hatóság.

Perényi Ferencz, kir. aljbró.

1—1

Sz. 10 91—1901.

tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint teleklönyvi hatóság közhírré teszi, hogy „Albina“ takarékpénztár és hitelintézet brassói fióktelepe végrehajtónak Garaian George végrehajtást szenvedő elleni 160 korona tőkekövetelés és járulekai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a zernesti kir. járásbírószág) területén lévő Ó-toháni 1103. számu teleklönyvben foglalt 421 hrsz. épületes ingatlanra 800 korona 1228 hrsz. ingatlanra 12 kor. 4664/2 hrsz. ingatlanra 33 kor. 1704/2 " " " 19 " 5935/2 " " " 32 " 2432/1 " " " 16 " 5936 " " " 10 " 2689 " " " 11 " 6263/2 " " " 60 " 2983 " " " 9 " 7430, 7431, " " " 16 " 3819 " " " 8 " 7432 " " " " koronában ezennel megállapított árban a tljkönyvben C/1 rdsz. alatt Garaian George l. Nicolae és neje Vlád Linca javára bekebelezett élet-hosszigliani haszonélvezeti jog épségben tartásával az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902 évi Márczius hó 1-ső napján délelőtt 9 órakor Ó-Tohán községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át középzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX t. cz. 170 § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt atszolgáltatni.

Kelt Brassón, 1901 évi október hó 23-ik napján.

A kir. törvényszék mint tlknyvi hatóság.

1411

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Tergul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provędut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a pute eșecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURİ.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE pentru tote speciile de serviciuri

BILANȚURİ.

Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.

Coverte, in tolä mărimca.

TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.

PREȚURİ-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Tergul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.